

Sygn. akt I C 1352/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 lipca 2017r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Monika Koza

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2017r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.**

przeciwko **B. M. (1), S. C.**

o zapłatę

I.zasądza od pozwanych: B. M. (1), S. C. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. solidarnie kwotę 2.774,44 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote czterdzieści cztery grosze) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 573,29 zł (pięćset siedemdziesiąt trzy złote dwadzieścia dziewięć groszy) od dnia 04 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty.

II. zasądza od pozwanych: B. M. (1), S. C. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. solidarnie odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, lecz nie wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 100 zł (sto złotych) od dnia 04 kwietnia 2017r. do dnia 07 maja 2017r.

III. oddala powództwo co do zapłaty kwoty 100 zł (sto złotych).

IV.umarza postępowanie w pozostałej części.

V. odstępuje od obciążania pozwanej B. M. (1) kosztami procesu na rzecz powoda.

VI. zasądza od pozwanego S. C. (1) na rzecz powoda kwotę 121,92 zł (sto dwadzieścia jeden złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 1352/14 upr

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 21 marca 2014r. powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych: B. M. (1) oraz S. C. (2) kwoty 4.059,69 zł wraz z umownymi odsetkami w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 2.413,30 zł od dnia 21 marca 2014r. do dnia zapłaty, w tym kosztów procesu w kwocie 117 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 11 kwietnia 2008r. zawarł z A. D. umowę (...) Nr (...). P. nie wywiązała się z obowiązku jej spłaty, a w dniu 07 listopada 2010r. zmarła. Pozwani zaś są jej spadkobiercami i za zobowiązania spadkodawczyni odpowiadają solidarnie, ale pomimo skierowanego wezwania do zapłaty dochodzona należność nie została przez nich uregulowana. Jednocześnie wskazał, iż na kwotę 4.059,69 zł składa się kwota 2.413,30 zł tytułem należności głównej oraz kwota 1.598,39 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 11 kwietnia 2008r. do dnia 20 marca 2014r. oraz dalsze odsetki naliczane od dnia 21 marca 2014r. od kwoty należności głównej w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP oraz kwota 48 zł tytułem opłat i prowizji (k.2-3v).

W odpowiedzi na pozew (k.44-47) pozwana B. M. (1) wniosła o umorzenie żądanych odsetek i rozłożenie na raty dochodzonej kwoty z uwagi na jej sytuację rodzinną i majątkową, także o umorzenie ewentualnych kosztów procesu. W uzasadnieniu podała, iż po śmierci matki zgłosiła się powodowego banku, aby uzyskać informację o zadłużeniu, ale uzyskała ją dopiero po dwóch latach, gdy powód żądał spłaty w całości długu wraz z naliczonymi odsetkami. Aktualnie pozostaje na zasiłku przedemerytalnym w kwocie 844 zł i nie posiada środków na jednorazową spłatę.

Na rozprawie w dniu 08 stycznia 2016r. (k.76) pozwana B. M. (1) oświadczyła, iż nie kwestionuje żądania pozwu co do zasady jak i wysokości, podtrzymała jedynie wniosek o rozłożenie na raty w kwocie po 200 zł dochodzonego roszczenia.

Na rozprawie w dniu 08 marca 2016r. (k.86-87) pozwany S. C. (2) oświadczył, iż nie otrzymał korespondencji z sądu, a wskazany w pozwie adres nie jest jego aktualnym adresem miejsca zamieszkania. Tym samym dokonano doręczenia mu odpisu pozwu z zobowiązaniem do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni pod rygorem przyjęcia, iż nie kwestionuje treści pozwu. Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew.

Na kolejnych terminach rozpraw pozwana informowała o dokonywanych wpłatach na poczet dochodzonego roszczenia, natomiast pozwany na rozprawie w dniu 06 września 2016r. oświadczył, iż zapoznał się z treścią pozwu, potwierdził, iż wszystkie dotychczasowe wpłaty dokonywała jedynie pozwana, ale nie wie w jakiej kwocie.

W piśmie z dnia 09 września 2016r. (k.112) powód oświadczył, iż dokonano wpłat na łączną kwotę 1.400 zł i ograniczył pozew do zapłaty kwoty 3.424,22 zł, stanowiącej kwotę 1.221,66 zł z tytułu kapitału, kwotę 2.037,56 zł z tytułu odsetek oraz kwotę 165 zł z tytułu opłat i prowizji, z żądaniem dalszych odsetek umownych od kwoty kapitału od dnia 10 września 2016r. W kolejnych pismach z dnia 22 listopada 2016r. (k.127, k.137) powód potwierdził łączną wpłatę na kwotę 1.700 zł i cofnął pozew w tej części wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, następnie potwierdził łączną wpłatę na kwotę 1.900 zł i cofnął pozew w tej części wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Natomiast w piśmie z dnia 03 kwietnia 2017r. (k.151) powód sprecyzował, iż aktualne zadłużenie pozwanych wynosi 2.874,44 zł, w tym kwota 673,29 zł z tytułu kapitału, kwota 2.036,15 zł z tytułu odsetek oraz kwota 165 zł z tytułu opłat i prowizji. Tym samym wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie kwoty 2.874,44 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi od kwoty 673,29 zł od dnia 04 kwietnia 2017r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 kwietnia 2008r. A. D. zawarła z (...) Bankiem Spółka Akcyjna z siedzibą we W. umowę (...) Nr (...) w kwocie 5.404,57 zł na okres od dnia jej zawarcia do 27 kwietnia 2012r. Jednocześnie zobowiązała się do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 48 ratach miesięcznych, płatnych do dnia 27 każdego kolejnego miesiąca, począwszy do dnia 27 maja 2008r. zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki.

Zgodnie zaś z § 3 ust. 4 umowy za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części bank nalicza odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne). Stopa odsetek karnych ma charakter zmienny i jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy lombardowego NBP. Załącznik nr 1 do umowy stanowiła tabela opłat i prowizji dla czynności związanych z obsługą kredytów na zakup towarów i usług oraz pożyczek gotówkowych udzielanych przez (...) Bank S.A. Pożyczkobiorca otrzymał do dyspozycji kwotę 5.147,21 zł.

A. D. zmarła w dniu 07 listopada 2010r., a spadek po niej na podstawie ustawy wprost nabyli: córka B. M. (1) oraz wnuk S. C. (1) w udziałach po 1/2 części. Postanowienie wydane w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku w dniu 08 lutego 2011r. w sprawie II Ns 30/11 uprawomocniło się z dniem 02 marca 2011r.

Bank udzielający pożyczki zmienił nazwę na (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. i w dniu 04 października 2012r. wystąpił z pismem do każdego z pozwanych, powołując się na art. 922 k.c. do uregulowania zaległości z tytułu spłaty pożyczki w kwocie 3.405,14 zł w terminie 14 dni pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania egzekucyjnego. Pozwany otrzymał je w dniu 10 października 2012r. a korespondencja skierowana do pozwanej została zwrócona jako nie podjęta w terminie.

Bezsporne a nadto dowód:

- kopia umowy pożyczki potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pełn. powoda z 11.04.2008r. wraz z załącznikiem nr 1 k.9-11,

- odpis postanowienia z dnia 08.02.2011r. k.83,

- kopia odpisu pełnego KRS powoda k.5-8v,

- pismo z 04.10.2012r. k.12,

- pismo z 04.10.2012r. k.12,

- potwierdzenia odbioru k.14-15.

Z wyciągu z ksiąg bankowych powoda wystawionego w dniu 20 marca 2014r. wynika, że A. D. z tytułu przedmiotowej umowy na dzień wystawienia wyciągu zobowiązana była do zapłaty kwoty 4.059,69 zł, w tym z tytułu kapitału pożyczki kwoty 2.413,30, z tytułu odsetek naliczonych za okres od dnia 11 kwietnia 2008r. do dnia wystawienia niniejszego wyciągu – 1.598,39 zł oraz kwoty 48 zł tytułem opłat i prowizji. Nadto, iż naliczane są od dłużnika dalsze należne odsetki od kapitału pożyczki w wysokości 16 % w stosunku rocznym.

Bezsporne a nadto dowód:

- wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 20.03.2014r. k.16.

Pozwana B. M. (1) w dniu 09 stycznia 2016r. na poczet dochodzonej należności dokonała wpłaty kwoty 200 zł, w dniu 07 lutego 2016r. kwoty 200 zł, w dniu 03 marca 2016r. kwoty 200 zł, w dniu 06 kwietnia 2016r. kwoty 200 zł, w dniu 19 maja 2016r. kwoty 200 zł, w dniu 10 czerwca 2016r. kwoty 200 zł, w dniu 12 lipca 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 09 sierpnia 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 26 września 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 07 października 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 10 listopada 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 24 listopada 2016r. kwoty 100 zł, w dniu 06 stycznia 2017r. kwoty 100 zł, w dniu 21 lutego 2017r. kwoty 100 zł, w dniu 08 maja 2017r. kwoty 100 zł.

Pozwana B. M. (1) do października 2016r. przez okres 2 lat przebywa na zasiłku przedemerytalnym w wysokości 850 zł netto miesięcznie. To był jej jedyny dochód. Sama prowadzi gospodarstwo domowe. Jest uprawniona z tytułu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego o powierzchni ok. 47 m², na który otrzymywała dotacje w kwocie 120 zł miesięcznie. Nie posiada żadnych zadłużeń poza tym z tytułu zobowiązań pożyczkowych ciążyących na jej matce A. D.. Uzyskała zapewnienie od syna, iż pomoże jej w spłacie tego zadłużenia w zamian za pomoc w opiece nad dzieckiem. Nie dokonywała spłaty tego zadłużenia do stycznia 2016r. bo nie posiadała środków finansowych na ten cel. Pozwany S. C. (2) nie dokonał żadnej spłaty z tego tytułu.

Powód dokonał zaliczenia powyższych wpłat na poczet należności głównej oraz żadnych odsetek umownych od tej kwoty. Tym samym zadłużenie pozwanych z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki wyniosło w kwietniu 2017r. 2.874,44 zł, w tym kwota 673,29 zł z tytułu kapitału kredytu, kwota 2.036,15 zł z tytułu odsetek oraz kwota 165 zł z

tytułu opłat i prowizji. Dalsze zaś odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym liczone były od kwoty 673,29 zł od dnia 04 kwietnia 2017r. Nie została jednak uwzględniona wpłata dokonana w dniu 08 maja 2017r. w kwocie 100 zł.

Bezsporne a nadto dowód:

- zestawienie wpłat k.99-99v,

-potwierdzenia przelewów k.124-126,

- zestawienie wpłat k.128-129,

- zestawienie wpłat k.152-152v,

- zestawienie wpłat k.164-164v,

-zeznania pozwanej B. M. k.77.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 78 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe t.j. Dz.U. z 2002r. Nr 72, poz.665 ze zmianami (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawierania przez strony umowy pożyczki, tj. w dniu 11 kwietnia 2008r. - „ Do umów pożyczek pieniężnych zawieranych przez bank stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu”.

Zgodnie zaś z art. 720 §1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Wskazany art. 78 prawa bankowego zgodnie ze swoim literalnym brzmieniem nakazuje odpowiednio stosować przepisy dotyczące zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu do ustalenia reżimu prawnego zawieranych przez bank umów pożyczek. Ustawodawca wyznaczył więc drugi, poza umową kredytu (szczególnym przypadkiem pożyczki) "zakres odniesienia" przepisów o zabezpieczeniu spłaty i oprocentowania kredytu - stosunek prawny powstały przez zawarcie umowy pożyczki (innej aniżeli szczególna postaci umowy pożyczki). Poza odpowiednio stosowanymi przepisami o kredycie, umowa pożyczki ma przede wszystkim swoją odrębną regulację (art. 720-724 k.c.).

Powód wskazał na regulacje z art. 922 § 1 k.c. jako podstawę prawną swoich roszczeń wobec pozwanych. Podnosząc, iż oni są jedynymi spadkobiercami zmarłej A. D., która przyjęła na siebie spłatę określonego świadczenia pieniężnego w związku z udzieloną jej pożyczką gotówkową w dniu 11 kwietnia 2008r.

Zgodnie z art. 922 § 1 k.c. – „ Prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi niniejszej”.

§ 2. – „Nie należą do spadku prawa i obowiązki zmarłego ściśle związane z jego osobą, jak również prawa, które z chwilą jego śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami”.

Następstwo prawne po osobie zmarłej, inaczej zwane dziedziczeniem (sukcesją), ma charakter sukcesji uniwersalnej, jest to następstwo pod tytułem ogólnym, spadkobierca na mocy jednego zdarzenia, jakim jest otwarcie spadku, wstępuje w ogół praw i obowiązków osoby zmarłej (spadkodawcy), bez potrzeby podejmowania ze swojej strony dodatkowych czynności może więc stać się spadkobiercą. Otwarcie spadku następuje zawsze w chwili śmierci osoby fizycznej, z tą też chwilą spadkobierca nabywa spadek. Z chwilą otwarcia spadku określone prawa i obowiązki wchodzi do majątku spadkobierców (art. 925 k.c.), stając się prawami i obowiązkami tych osób. Spadek stanowi ogół praw i obowiązków majątkowych zmarłego o charakterze cywilnoprawnym (art. 922 § 1 k.c.), przy czym art. 922 k.c. nie zawiera ścisłej definicji spadku, lecz podaje ogólne wskazówki, na których ma się opierać rozstrzygnięcie, czy dane

prawo lub obowiązek wchodzi w skład spadku (J. Piątowski, H. Witczak, J. Kawalko (w:) System prawa prywatnego, t. 10, s. 49-50). Przyjmuje się cztery kryteria tego zaliczenia, a mianowicie dane prawo lub obowiązek wchodzi w skład spadku, jeżeli:

- 1) ma charakter cywilnoprawny;
- 2) ma charakter majątkowy;
- 3) nie jest ściśle związane z osobą zmarłego;
- 4) nie przechodzi na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami.

Pojęciem tym obejmuje się więc wszelkie prawa będące elementami stosunku cywilnoprawnego, przy czym terminowi temu należy nadać stosunkowo szerokie znaczenie, pozwalające na przykład objąć nim także stosunki z zakresu prawa pracy. W każdym jednak przypadku chodzi o cywilnoprawne prawa i obowiązki o charakterze majątkowym, niemajątkowe bowiem wygasają z chwilą śmierci ich podmiotu, na nikogo więc przejść nie mogą, jak na przykład dobra osobiste określone w art. 23 k.c. W skład spadku wchodzi m.in. wierzytelności wynikające ze stosunków umownych, bezpodstawnego wzbogacenia, czynów niedozwolonych, w których to stosunkach uprawnionym wierzycielem był spadkodawca.

Jak stanowi art. 1012 k.c. spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić.

W okolicznościach niniejszej sprawy zgodnie z prawomocnym postanowieniem z dnia 08 lutego 2011r. zapadłym przed tut. Sądem w sprawie II Ns 30/11 spadek po Anie D., zmarłej w dniu 07 listopada 2010r. na podstawie ustawy wprost nabyli: córka B. M. (1) oraz wnuk S. C. (1) w udziałach po 1/2 części. Tym samym nastąpiła sukcesja generalna i przejście pełnej odpowiedzialności za zobowiązania spadkodawczyni wobec powoda z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki gotówkowej.

W niniejszej sprawie nie stanowiło przedmiotu sporu, że spadkodawczyni zawarła umowę pożyczki z powodowym bankiem. Wynikało to wprost z dokumentu w postaci potwierdzonej kopii przedmiotowej umowy jak i wyciągu z ksiąg bankowych. Strona powodowa uzasadniając żądanie zapłaty powoływała się przy tym na to, iż spadkodawczyni zaprzestała regulowania swojego zadłużenia i zalegała z zapłatą wymagalnych rat, co doprowadziło do powstania dochodzonej należności.

Jako dowód na poparcie tych twierdzeń przedstawił m.in. wyciąg z ksiąg banku zawierający informację o podstawie prawnej i stanie zadłużenia pozwanego. Wyciąg ten należało potraktować jako dokument prywatny. Zgodnie bowiem z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r. (Dz.U.11.72.388) z dniem 5 kwietnia 2011r. art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.02.72.665 j.t.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, został uznany za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji RP. Niniejszy dokument nie był kwestionowany przez pozwanych. Pozwani nie kwestionowali także wysokości dochodzonej kwoty, także w związku z jej modyfikacją z uwagi na wpłaty dokonywane przez pozwaną B. M. (1).

Zauważyć w tym miejscu należy, iż nie wzbudziły wątpliwości Sądu przytoczone przez powoda okoliczności związane z treścią łączącego strony stosunku prawnego, datą jego powstania i wysokością zaległości pozwanego z tytułu umowy kredytu. W tym bowiem zakresie twierdzenia powoda znajdują odzwierciedlenie w dowodach z dokumentów, w tym umowy pożyczki, wyciągu z ksiąg bankowych.

Zgodnie zatem z art. 229 k.p.c. należało uznać, iż okoliczności faktyczne podane przez powoda w niniejszej sprawie, poparte nadto złożonymi do akt sprawy dowodami w postaci dokumentów, w świetle stanowiska pozwanych nie

wymagały prowadzenia dalszego postępowania dowodowego. Zgodnie z w/w przepisem bowiem nie wymagają również dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. W tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż zeznania pozwanej Sąd uznał za wiarygodne i nie budzące wątpliwości.

W piśmie z dnia 03 kwietnia 2017r. powód sprecyzował, iż aktualne zadłużenie pozwanych wynosi 2.874,44 zł , w tym kwota 673,29 zł z tytułu kapitału, kwota 2.036,15 zł z tytułu odsetek oraz kwota 165 zł z tytułu opłat i prowizji. Tym samym wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie kwoty 2.874,44 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi od kwoty 673,29 zł od dnia 04 kwietnia 2017r. Nawiązując do wcześniejszego oświadczenia w przedmiocie cofnięcia pozwu w tym zakresie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. W tym miejscu zauważyć należy, iż nie została uwzględniona wpłata pozwanej w kwocie 100 zł uiszczona w dniu 08 maja 2017r. na co wskazuje zestawienie z dnia 12 maja 2017r. (k.164).

W myśl art. 203 §1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy, że zgoda pozwanych na cofnięcie pozwu nie była konieczna. Nadto zdaniem sądu, cofnięcie pozwu nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.).

Tym samym należało uznać, że powód dokonał tej czynności ze skutkiem prawnym, co czyni wydanie wyroku w przedmiotowej sprawie zbędnym w zakresie objętym cofnięciem pozwu. Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub, jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Postanowienie o umorzeniu postępowania może zapaść na posiedzeniu niejawnym, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym albo gdy strony zawarły ugodę przed mediatorem, którą zatwierdził sąd (art. 355 § 2 k.p.c.).

Sąd orzeczenie jak w pkt IV wyroku.

Natomiast rozstrzygnięcie w pkt I wyroku wynika z ostatecznego stanowiska strony powodowej w zakresie wysokości dochodzonego roszczenia, z tą zmianą, iż zostało ono pomniejszone o kwotę 100 zł uiszczoną przez pozwaną w dniu 08 maja 2017r. Tym samym zasądzono od pozwanych: B. M. (1), S. C. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. solidarnie kwotę 2.774,44 zł (2.874,44 zł – 100 zł) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 573,29 zł (673,29 zł – 100 zł) od dnia 04 kwietnia 2017r. do dnia zapłaty. Natomiast z uwagi na datę uiszczenia kwoty 100 zł w pkt II wyroku zasądzono także od pozwanych: B. M. (1), S. C. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. solidarnie odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, lecz nie wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 100 zł (sto złotych) od dnia 04 kwietnia 2017r. do dnia 07 maja 2017r. (poprzedzającej wpłatę). W konsekwencji w pkt III wyroku oddalono powództwo co do zapłaty kwoty 100 zł (sto złotych). Orzekając o odsetkach umownych sąd miał na względzie aktualne brzmienie art. 481 § 2¹ oraz § 2² k.c. Wzmiankowany przepis został znowelizowany ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. (art. 57 ustawy). Dlatego też w zakresie odsetek umownych po 1 stycznia 2016 r. należało zaznaczyć, iż odsetki umowne nie mogą przekroczyć odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż pozwani odpowiadają solidarnie za niniejsze zobowiązanie spadkowe w świetle art. 1034 k.c. Zgodnie jednak z treścią niniejszego przepisu zd.2 - „Jeżeli jeden ze spadkobierców spełni świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziału”. Tym samym pozwanej B. M. (1) przysługuje ewentualne żądanie regresowe wobec pozwanego S. C. (2) w związku z dokonywanymi wpłatami, które przekraczałyby wielkość jej udziału w spadku (czyli 1/2 część).

Pozwana wniosła o rozłożenie dochodzonej kwoty na raty, korzystając z dobrodziejstwa art. 320 k.p.c. Wskazać należy, że ze złożonych przez pozwaną zeznań w toku postępowania wynika, iż nie jest ona w stanie uiścić dochodzonej kwoty jednorazowo i niezwłocznie. Podstawą zastosowania przepisu art. 320 k.p.c. jest uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Będzie tak przykładowo w sytuacji, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłocznie lub jednorazowo byłoby niemożliwe, bądź bardzo utrudnione albo narażałoby pozwanego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Założeniem tej regulacji jest zatem uczynienie postępowania wykonawczego (egzekucji) realnym ze względu na określoną sytuację ekonomiczną i finansową dłużnika. Unormowanie to daje bowiem możliwość antycypowania trudności mogących wyniknąć w toku postępowania egzekucyjnego, a które można przewidzieć już w fazie postępowania rozpoznawczego. Należy jednak mieć na uwadze, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie I Aca 155/13).

W ocenie Sądu wnioski pozwanej o rozłożenie na raty zasądzonej należności należy uznać za niezasadny. Uwzględnienie wniosku pozwanej tj. spłaty rat po 200 zł miesięcznie każda, będzie prowadzić do nadmiernego wydłużenia oczekiwania powoda na zasądzoną należność – biorąc pod uwagę, iż spłata pożyczki miała nastąpić do 27 kwietnia 2012r. , a pozwani już z dniem 02 marca 2011r. wiedzieli o swoich prawach do spadku po zmarłej pożyczkobiorczyni. Również rozpoczęcie częściowej spłaty dopiero w styczniu 2016r. nie przemawia za uwzględnieniem niniejszego wniosku, mając na względzie obowiązek uwzględnienia interesu obu stron. Również deklaracje pozwanej o pomocy finansowej ze strony syna nie zostały poparte żadnymi dowodami, poza jedynie zeznaniami pozwanej. Natomiast brak było podstaw prawnych do umorzenia żądania pozwu w zakresie dochodzonego roszczenia odsetkowego.

Jednakże przepis art. 102 k.p.c. pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego. (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 listopada 2013 r.I Aca 725/13). Całokształt okoliczności niniejszej sprawy, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, został oceniony z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego. Sąd przyjął, iż sytuacja pozwanej B. M. (1) w chwili regulowania należności na rzecz powoda w toku procesu była związana z jej trudną sytuacją życiową (utrzymywanie się jedynie ze świadczenia przedemerytalnego), nadto nie kwestionowała ono okoliczności podniesionych przez powoda i podjęła działania w zakresie regularnej spłaty tych należności w okresie od stycznia 2016r. do maja 2017r. Biorąc pod uwagę postawę pozwanej oraz zaistniałe okoliczności, iż „dług odziedziczyła” po zmarłej matce i mogła nie liczyć się z tym obciążeniem, bo to nie ona była pożyczkobiorcą Sąd uznał, iż zaistniał wyjątkowy wypadek do zastosowania instytucji z art.102 k.p.c. Mając powyższe na względzie sąd orzekł, jak w pkt V sentencji niniejszego postanowienia. Natomiast orzeczenie w pkt VI wyroku znajduje swoje oparcie w treści art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Uwzględniając powyższe Sąd w pkt VI sentencji wyroku zasądził od pozwanego S. C. (2) na rzecz powoda kwotę 121,92 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składa się kwota 100 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 4,92 zł tytułem opłaty notarialnej od uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa.

SSR Anita Wolska

I C 1352/14 upr

ZARZĄDZENIE

Dnia 11 lipca 2017r.

1. odnotować,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pozwanej B. M. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji(pouczenie nr 13, w kopii do akt)
3. przedłożyć akta z apelacją lub za 28 dni.

SSR Anita Wolska